

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010; Tālr.: 67686768; Fakss: 67244074; E-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

ATZINUMS pārbaudes lietā Nr. 2012-225-26H

Rīgā

2013.gada 13.februārī

Nr. 6-6/14

Pēc pievienotā saraksta

*Par atšķirīgas attieksmes aizlieguma
pārkāpumu personas veselības stāvokļa dēļ*

Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – tiesībsargs) ir izskatījis pārbaudes lietu Nr.2012-225-26H, kas tika ierosināta, lai pārbaudītu iespējamo diskriminācijas aizlieguma pārkāpumu pret [personu A] veselības stāvokļa, vizuāli redzamas ādas slimības dēļ, patērētājam liedzot pieeju precēm un pakalpojumiem SIA „Marta LTD” apģērbu veikalā.

[1] [Persona A] iesniegumā tiesībsargam norādījusi, ka, neskatoties uz to, ka informējusi SIA „Marta LTD” darbinieci par viņas slimību – psoriāzi – par to, ka slimība ir iedzimta un nav lipīga, darbiniece atteikusies viņu apkalpot, norādot, ka saimniecei ir prasība neapkalpot cilvēkus ar ādas slimībām. [Persona A] norāda, ka vērsusies Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – PTAC). 2012.gada 10.augustā saņēmusi atbildi, kur PTAC norāda, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un ar to saistītajos normatīvajos aktos ietvertais regulējums noteic preču un pakalpojumu drošuma prasības, bet neparedz noteiktas uzvedības normas pārdevēju attieksmē pret savu klientu, ja vien netiek veiktas krimināli sodāmas darbības vai pārkāptas cilvēktiesību normas.

[2] Tiesībsarga likuma 24.panta piektā daļa noteic: „Izskatot pārbaudes lietu, tiesībsargs noklausās pušu un citu personu paskaidrojumus, pieprasa speciālistu atzinumus, kā arī veic citas likumā noteiktās darbības, kas nepieciešamas pārbaudes lietas izskatīšanai”. Pārbaudes lietas ietvaros tiesībsargs vērsās SIA „Marta LTD”, lūdzot sniegt informāciju par sekojošo:

- 1) Vai SIA „Marta LTD” (uzņēmuma darbinieki) ir [personai A] lieguši pieeju precēm un pakalpojumiem personas veselības stāvokļa dēļ?
- 2) Vai iekšējos kārtības noteikumos, darba devēja mutvārdu vai rakstveida instrukcijās ir noteikts kā rīkoties darbiniekiem, ja patērētājam ir vizuāli redzamas ādas slimības?

- 3) Kādas darbības jāveic, lai personas ar vizuāli redzamām ādas slimībām, kuras nav lipīgas, saņemtu pieceju precēm un pakalpojumiem pēc vienlīdzīgiem principiem?

2013.gada 9.janvārī Tiesībsarga birojā tika saņemta SIA „Marta LTD” 2012.gada 7.decembra vēstule (reģistrēta ar Nr.6-8/16).

SIA „Marta LTD” norāda, ka komercsabiedrības darbinieki ir snieguši paskaidrojumus, kur noliedz faktu, ka viņi bija atteikušies apkalpot kādu patērētāju vispār un tajā skaitā viņa veselības stāvokļa dēļ, proti, vizuāli redzamas ādas slimības dēļ. SIA „Marta LTD” paskaidro, ka komercsabiedrībā ir noteikta kārtība, saskaņā ar kuru darbiniekiem ir pienākums ziņot komercsabiedrības amatpersonai par jebkuru konfliktsituāciju. No SIA „Marta LTD” darbiniekiem nav saņemta informācija par šādu gadījumu.

Attiecībā uz jautājumu, kādas darbības jāveic, lai personas ar vizuāli redzamām ādas slimībām, kuras nav lipīgas, saņemtu pieceju precēm un pakalpojumiem pēc vienlīdzīgiem principiem, SIA „Marta LTD” norāda, ka normatīvajos aktos nav tieši norādīts kā rīkoties, reaģēt komersantam, ja patērētājam ir vizuāli redzamas ādas slimības.

SIA „Marta LTD” jautā, kā veikala pārdevējs var atpazīt vai patērētāja vizuāli redzamā ādas slimība ir lipīga vai nē? Vai atļaujot patērētājam ar vizuāli redzamu ādas slimību un negūstot pārliecību, ka tā nav lipīga, laikot apakšveļu, netiek pārkāptas citu patērētāju tiesības? Kur garantija, ka nākamais patērētājs, pielakojot un nopērkot to pašu apakšveļu, kuru pirms tam laikojusi persona ar vizuāli redzamu ādas slimību, nenaslimst ar lipīgo ādas slimību un necels pretenzijas pret pārdevēju?

SIA „Marta LTD” norāda uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta otrajā daļā noteikto atšķirīgas attieksmes objektīvo attaisnojumu, kurš SIA „Marta LTD” ieskatos būtu piemērojams gadījumos, ja uzņēmuma darbinieks konstatējis patērētājam vizuāli redzamu ādas slimību.

SIA „Marta LTD” vērs uzmanību, ka nav tiesīgs lūgt patērētāju uzrādīt medicīnisko dokumentu par personas veselības stāvokli, kas tiktu tulkots iejaukšanās personas privātajā dzīvē. Taču patērētājam nav liegta iespēja uzrādīt pārdevējam šādu dokumentu, lai novērstu visas šaubas par patērētāja slimības raksturu un tās „drošumu” priekš citiem patērētājiem.

SIA „Marta LTD” norāda, ka, gatavojot atbildes vēstuli, sazinājusies ar PTAC, lūdzot padomu, kā rīkoties, ja šādas situācijas radīsies nākotnē. PTAC sniedzis atbildi, ka pārdevējs ir tiesīgs atteikt pārdot preci, jo pirkums veikalā ir tiesisks darījums Civillikuma 1403.panta izpratnē, kur jāņem vērā abu dalībnieku gribu stāties līgumattiecībās.

[3] Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11.panta pirmo, otro daļu tiesībsarga funkcija ir „veicināt *privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību; sekmēt vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu un jebkāda veida diskriminācijas novēršanu*”.

Diskriminācijas aizliegums noteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 1., 2. pantā; ANO Starptautiskā pakta par civilajām un politiskajām tiesībām 2. pantā; Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 14. pantā; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21.pantā; Latvijas Republikas Satversmes 91.pantā.

Latvijas Republikas Satversmes 91. pants noteic: *“Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas”*. Diskriminācijas aizlieguma vispārējais nosacījums pieejā precēm un pakalpojumiem noteikts Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta pirmajā daļā: *„Piedāvājot precī vai pakalpojumu, pārdodot precī vai sniedzot pakalpojumu, aizliegta atšķirīga attieksme patērētāja dzimuma, rases, etniskās piederības vai invaliditātes dēļ”*.

Patērētāju tiesību aizsardzības likums attiecībā pret Civillikumu ir speciālais likums. Atbilstoši Civillikuma 1403.pantam tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai. Patērētāju tiesību aizsardzības likums noteic līguma slēgšanas brīvības principu ar atrunu, ka līgumslēdzēju izvēle nevar tikt pamatota ar diskriminējošu iemeslu. Patērētāju tiesību aizsardzības 3.¹ panta trešā daļa noteic: *„Atšķirīgas attieksmes aizliegums neskar līgumu slēgšanas brīvību, izņemot gadījumu, kad līgumslēdzējas puses izvēle tiek pamatota ar personas dzimumu, invaliditāti, rasi vai etnisko piederību”*. Ar diskrimināciju saprotama no vispārējiem principiem un kārtības atšķirīga, pazemojoša attieksme¹. Diskriminācijas aizlieguma mērķis ir sniegt visām personām vienlīdzīgas un godīgas izredzes piekļūt sabiedrības nodrošinātajām iespējām. Pret personām, kuras ir līdzīgā situācijā, ir jāattiecas līdzīgi un pret tām nevar attiekties mazāk labvēlīgi, tikai tāpēc, ka ir kāda noteikta „aizsargājama” īpašība².

2010.gada 31.martā³ Latvijas Republikā stājās spēkā ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām. Konvencijas mērķis ir veicināt, aizsargāt un nodrošināt to, lai visas personas ar invaliditāti varētu pilnībā un vienlīdzīgi izmantot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības, un veicināt tām piemītošās cieņas ievērošanu. Konvencijas 1.panta otrajā daļā noteikts: *„pie personām ar invaliditāti pieder personas, kurām ir ilgstoši fiziski, garīgi, intelektuāli vai maņu traucējumi, kas mijiedarbībā ar dažādiem šķēršļiem var apgrūtināt to pilnvērtīgu un efektīvu līdzdalību sabiedrības dzīvē vienlīdzīgi ar citiem”*. ANO Invalīdu tiesību deklarācijas 3.pants nosaka: *„Invalīdiem ir neatņemamas tiesības uz respektu pret viņu cilvēcisko cieņu. Invalīdiem, lai kāda būtu viņu defekta vai nespējas izcelsme, raksturs un smaguma pakāpe, ir tādas pašas pamattiesības kā viņu tāda paša vecuma līdzpilsoņiem, kas vispirmām kārtām nozīmē tiesības baudīt pieklājīgu dzīvi, kas būtu cik vien iespējams normāla un pilnvērtīga”*. Deklarācijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām (*Declaration on the Rights of Disabled Persons*), kas ir papildinājums ANO Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai, 3.punkts nosaka: *„Cilvēkiem ar invaliditāti ir neatņemamas tiesības uz cieņu kā cilvēciskām būtņēm. Neatkarīgi no invaliditātes cēloņa, veida un nopietnības, cilvēkiem ar invaliditāti ir tādas pašas fundamentālās tiesības kā pārējiem tā paša vecuma pilsoņiem”*. Šajā gadījumā [persona A] ir norādījusi, ka iedzimtā ādas slimība, kas nav lipīga, ir bijusi pamatā liegumam saņemt preces pakalpojumus līdzvērtīgi kā pārējiem SIA „Marta LTD” klientiem. Saskaņā ar minēto normatīvo regulējumu, pret personām ar invaliditāti, proti, personām ar ilgstošiem fiziskiem, garīgiem, intelektuāliem vai maņu traucējumiem, nav pieļaujams atteikums sniegt pakalpojumu, aizskaroša

¹ Kalniņa Z., *Ar likumu pret diskrimināciju*, publicēts Latvijas Vēstnesī Nr.76 (3024), 2004.gada 14.maijā.

² Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, Eiropas Padome „Eiropas diskriminācijas novēršanas rokasgrāmata”, 2010., 21.-22.lpp. Pieejams tiešsaistē: http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/E7D8918D-A8E4-48F1-8A04-5198E4B7CFB0/0/LAV_FRA_CASE_LAW_HANDBOOK.pdf

³ Ārlietu ministrijas 2010.gada 10.marta dienesta informācija Nr.41/174-1047 „Par Konvencijas spēkā stāšanos”: „Ārlietu ministrija informē, ka 2010.gada 31.martā Latvijas Republikā stāsies spēkā 2006.gada 13.decembra Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām”. <http://www.likumi.lv/doc.php?id=206558>

attieksme, pat ja preču pārdevējs, pakalpojumu sniedzējs šķietami ir pieņēmis, ka personai ir ādas slimība, kas varētu apdraudēt pārējos klientus.

Iespēju vienlīdzība ir process, ar kura palīdzību vispārējā sabiedrības sistēma tiek padarīta par visiem pieejamu. Eiropas Kopienu tiesa 2006.gada 11.jūlija spriedumā lietā C-13/05 norādījusi, ka „jebkurai personai ar invaliditāti neatkarīgi no invaliditātes rašanās iemesla un tās rakstura ir jābūt iespējai izmantot konkrētus papildu pasākumus, kuru mērķis ir veicināt viņu profesionālo un sociālo integrāciju. Šiem uzlabošanas pasākumiem atkarībā no ieinteresētās personas spējām ir jābūt saistītiem it īpaši ar profesionālo izglītību, ergonomiku, pieejamību, kustību, pārvietošanās līdzekļiem un izmitināšanu”⁴. Personas ar invaliditāti ir mazāk aizsargātā sabiedrības sociālā grupa, pret kuru, lai tās pilntiesīgi spētu iekļauties sabiedrībā, izslēgtu faktisko nevienlīdzību, nepieciešams īstenot pozitīvo rīcību jeb īpašos pasākumus, kuri veicinātu šīs grupas attīstību un nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas⁵. Diskriminējoša attieksme var veidoties arī gadījumā, kad viens un tas pats noteikums tiek piemērots visiem, neņemot vērā nozīmīgas atšķirības. Lai rastu risinājumu šādām situācijām un novērstu tās, publiskās varas iestādēm, darba devējiem un pakalpojumu sniedzējiem ir jāveic pasākumi, lai pielāgotu savus noteikumus un praksi, ņemot vērā šādas atšķirības, – t.i. tiem jādara viss, lai pielāgotu to pašreizējo politiku un pasākumus. ANO kontekstā tie tiek dēvēti par „speciāliem pasākumiem”, savukārt Eiropas Savienības tiesībās ir minēti „īpaši pasākumi” vai „pozitīva darbība”. Veicot speciālus pasākumus, publiskās varas iestādes var nodrošināt „vienlīdzību pēc būtības”, tas ir, vienlīdzīgas piekļuves iespējas sabiedrībā pieejamajiem labumiem, nevis tikai „formālu vienlīdzību”. Ja publiskās varas iestādes, darba devēji un pakalpojumu sniedzēji neapsver speciālu pasākumu veikšanas nepieciešamību, tie palielina risku, ka viņu piemērotie noteikumi un ievērotā prakse var būt netieši diskriminējoši⁶.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta ceturto daļu, SIA „Marta LTD” ir pienākums piedāvāt visiem patērētājiem drošu, nekaitīgu preci. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 4.panta otrā daļa nosaka: „*Pirms patērētājs iegādājas preci vai saņem pakalpojumu, tam jānodod iespēja novērtēt attiecīgās preces vai pakalpojuma derīgumu un atbilstību. Patērētājam jāsaņem pilnīga informācija par preci vai pakalpojumu, norēķināšanās veidu, līguma izpildījumu un atbildību, ja līgumsaistības tiek pārkāptas*”. Saskaņā ar minēto diskriminācijas aizlieguma regulējumu un Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktajiem pārdevēja pienākumiem preču pārdevējam, pakalpojumu sniedzējam ir pienākums piedāvāt preci, pakalpojumu tādā veidā, lai tā ir pieejama ikvienai personai, tostarp personām ar vizuāli redzamām ādas slimībām. Ir nepieciešama pārdevēja īpaša attieksme, papildus darbības to personu apkalpošanā, kurām ir iedzimtas ādas slimības, ilgstoši fiziski, garīgi, intelektuāli vai maņu traucējumi. Gadījumā, ja persona objektīvu iemeslu dēļ nevar vai nespēj pielaikot apģērbu (lipīga vai nelipīga ādas slimība u.c. traucējumi), pārdevējam ir pienākums parādīt preces atbilstību klientam, nepielaikojot attiecīgo preci, piemēram, izmērot preci un klientu vai citā veidā, kas nav apvainojoši klientam, dod iespēju klientam ar veselības stāvokļa problēmām pārliecināties par preces atbilstību, kā arī neapdraud citu pircēju veselības stāvokli.

⁴ Eiropas Kopienu tiesas 2006. gada 11. jūlija spriedums lietā C-13/05. 11.punkts Pieejams tiešsaistē: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62005CJ0013:LV:PDF>

⁵ Kolčanovs B. „Atšķirīgs klients daudzveidīgā Latvijā”, Latvijas Cilvēktiesību centrs, 2011., 110.lpp

⁶ Eiropas diskriminācijas novēršanas tiesību rokasgrāmata, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, 2010, 35.lpp. http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/E7D8918D-A8E4-48F1-8A04-5198E4B7CFB0/0/LAV_FRA_CASE_LAW_HANDBOOK.pdf

Tiesībsargs secina, ka pārbaudes lietā Nr.2012-225-26H iesniegtie materiāli ir pretrunīgi, SIA „Marta LTD” norāda, ka komercsabiedrības darbinieki ir snieguši paskaidrojumus, kuros noliedz faktu, ka viņi bija atteikušies apkalpot kādu patērētāju vispār un tajā skaitā viņa veselības stāvokļa dēļ, proti, vizuāli redzamas ādas slimības dēļ. [Persona A], savukārt, norādījusi, ka viņa nav apkalpota SIA „Marta LTD” apģērbu veikalā, viņas veselības stāvokļa – ādas slimības dēļ. [Persona A] iesniegumā norāda uz subjektīvo kritēriju – personas aizskaršanu. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta septītā daļa noteic: „*Par diskrimināciju uzskatāma arī personas aizskaršana vai norādījums to diskriminēt, savukārt astotā daļa nosaka: „Aizskaršana ir personas pakļaušana tās dzimuma, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ tādai no šīs personas viedokļa nevēlamai rīcībai (tai skaitā seksuāla rakstura rīcībai), kuras mērķis vai rezultāts ir šīs personas cieņas aizskaršana un iebiedējošas, naidīgas, pazemojošas vai degradējošas vides radīšana”.* Lai pierādītu personas aizskaršanu, nav vajadzīgs salīdzināmais elements. Tas būtiski atspoguļo faktu, ka personas aizskaršana pati par sevi ir nosodāma tās izpausmes veida dēļ (vārdiska, nevārdiska vai fiziska vardarbība) un tās iespējamo ietekmi (cilvēka cieņas aizskaršanu)⁷. Lai konstatētu personas aizskaršanas faktu, noteicošā ir cietušā uztvere par attieksmi pret viņu. Otrkārt, pat ja cietušais faktiski nejūt personas aizskaršanas sekas, var konstatēt personas aizskaršanas faktu, ja apskatāmā rīcība tiek vērsta pret sūdzības iesniedzēju⁸.

Šajā gadījumā [persona A] ir norādījusi, ka ir aizskarta, pazemota iedzimtās slimības dēļ, netiekot pienācīgi apkalpota SIA „Marta LTD” veikalā. SIA „Marta LTD” paskaidrojumos, 2012.gada 7.decembra vēstulē, nav saskatāma uzņēmuma vadības izpratne un pozitīvās attieksmes prakse situācijās, ja apģērbu vēlas iegādāties persona ar vizuāli redzamu ādas slimību. Uz to norāda SIA „Marta LTD” 2012.gada 7.decembra vēstulē uzdotie jautājumu un normatīvo aktu interpretācija: „*SIA „Marta LTD” jautā, kā veikala pārdevējs var atpazīt vai patērētāja vizuāli redzamā ādas slimība ir lipīga vai nē? Vai atļaujot patērētājam ar vizuāli redzamu ādas slimību, un negūstot pārlicību, ka tā nav lipīga, laikot apakšveļu, netiek pārkāptas citu patērētāju tiesības? Kur garantija, ka nākamais patērētājs, pielakojot un nopērkot to pašu apakšveļu, kuru pirms tam laikojusi persona ar vizuāli redzamu ādas slimību, nenaslimst ar lipīgo ādas slimību un necels pretenzijas pret pārdevēju? Iespējams iepriekš minētā panta (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ pants) otrā daļa, kas nosaka, ka atšķirīga attieksme pret patērētāju pieļaujama, ja preces vai pakalpojuma piedāvāšana, preces pārdošana vai pakalpojuma sniegšana tikai vai galvenokārt viena dzimuma, noteiktas rases vai etniskās piederības personām vai personām ar invaliditāti ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi, ir attiecināma uz Jūsu vēstulē minēto situāciju”.* Līdz ar to secināms, ka SIA „Marta LTD” noraidošā, neizprotošā attieksme var būt vērsta pret sūdzības iesniedzēju un citām personām ar vizuāli redzamām ādas slimībām, vai citiem ilgstošiem fiziskiem, garīgiem, intelektuāliem vai maņu traucējumiem, kuras devušās uz SIA „Marta LTD” veikalu ar mērķi apskatīt piedāvāto produkciju un to iegādāties.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta piektā daļa noteic: „*Ja strīda gadījumā patērētājs norāda uz apstākļiem, kas varētu būt par pamatu viņa tiešai vai netiešai diskriminācijai dzimuma, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ,*

⁷ Eiropas diskriminācijas novēršanas tiesību rokasgrāmata, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, 2010, 32.lpp.
http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/E7D8918D-A8E4-48F1-8A04-5198E4B7CFB0/0/LAV_FRA_CASE_LAW_HANDBOOK.pdf

⁸ Turpat, 36.lpp.

pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir pierādīt, ka atšķirīgas attieksmes aizliegums nav pārkāpts". SIA „Marta LTD” norādītie darbinieku paskaidrojumi ir vērtējami kritiski. Kā iepriekš minēts, ņemot vērā personu ar invaliditāti īpašo aizsardzību un pozitīvas rīcības nepieciešamību, klientu apkalpošana ir jāveic tādā veidā, kas neveido subjektīvu personas aizskārumu invaliditātes, ilgstošu fizisku, garīgu, intelektuālu vai maņu traucējumu dēļ. SIA „Marta LTD” pēc tiesībsarga pieprasījuma nav iesniegusi pierādījums (liecības, ierakstus, dokumentus), ka [personas A] norādītajā gadījumā klients ir apkalpots ar atbilstošu attieksmi, tādā veidā, lai pilnvērtīgi varētu aplūkot preci un to iegādāties. Tiesībsargs no SIA „Marta LTD” sniegtā paskaidrojuma SIA „Marta LTD” 2012.gada 7.decembra vēstulē nav konstatējis uzņēmuma izpratni par personu ar invaliditāti problēmām un guvis pārliecību, ka komercsabiedrība un tās darbinieki ir veikuši vai ir gatavi veikt pasākumus, lai no savas puses veicinātu preču un pakalpojumu pieejamību personām, kurām ir apgrūtināta pieeja precēm un pakalpojumiem ilgstošu fizisku, garīgu, intelektuālu vai maņu traucējumu, tostarp iedzimtu ādas slimību, dēļ. Tādējādi, piemērojot apgrieztās pierādīšanas pienākumu, uzņēmums nav pierādījis, ka [personas A] norādītajā gadījumā nenotika un līdzīgos gadījumos netiks pieļauts diskriminācijas aizlieguma pārkāpums.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 25.panta pirmo daļu, kas noteic: „*Pārbaudes lietu pabeidz ar lietā iesaistīto personu izlīgumu vai tiesībsarga atzinumu*” tiesībsargs pabeidz pārbaudes lietas Nr.2012-225-26H izskatīšanu, konstatējot diskriminējošu attieksmi SIA „Marta LTD” rīcībā pret personām ar veselība stāvokļa problēmām – vizuāli redzamu ādas slimību. Tiesībsargs rekomendē SIA „Marta LTD” veikt darbinieku apmācību par diskriminācijas aizlieguma saturu, personu ar ilgstošiem fiziskiem, garīgiem, intelektuāliem vai maņu traucējumiem vajadzībām, lai visas personas saņemtu SIA „Marta LTD” piedāvātās preces un pakalpojumus. Par rekomendāciju ievērošanu lūdzu mēneša laikā informēt tiesībsargu.

Ar cieņu
tiesībsargs

J. Jansons